

den koop uitgesloten niet alleen om gebruikt te worden voor de kaai bij de te bouwen sluis, maar werd tevens dit stuk speciaal gereserveerd om tijdelijk aan de Schie een nieuw stroombed te geven gedurende het bouwen dier sluis.

Nadat nu de raad zodoende behoorlijk op de hoogte was gesteld, en kaarten, plannen, teekeningen enz., geruimen tijd ter visie hadden gelegen, heeft de raad der gemeente Schiedam met algemeene stemmen besloten dat de sluis op die plek en op geen andere zou gebouwd worden en dat het zoo even genoemd stuk grond zou worden gereserveerd om tijdelijk bij den aanleg van het werk dienst te kunnen doen. De gemeenteraad heeft dus met volkomen kennis van zaken ten deze eene beslissing genomen.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het *wetsontwerp* wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De vergadering wordt opgeheven.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over de ontwerpen van wet tot:

1°. beschikbaarstelling van gelden wegens door het Departement van Marine gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1889 (107).

2°. beschikbaarstelling van gelden wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen, voor den dienst van 1889 (98).

3°. verhooging van het Iste hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1888, en wijziging van het IIde hoofdstuk der begrooting van uitgaven van Nederlandsch-Indië voor het dienstjaar 1888 (101).

Tegen deze wetsontwerpen bestond geen bezwaar.

Vastgesteld 23 Juli 1889.

PRINS.
MELVIL VAN LYNDEN.
MOOLENBURGH.
VAN WELDEREN RENGERS.
VAN GENNEP.

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS over het ontwerp van wet tot verlenging van den dienstdtijd voor de ingelijfdcn bij de militie teland der lichting van 1884 en voor de ingelijfdcn bij de zee-militie der lichting van 1885.

De behandeling van dit wetsontwerp in de Afdeelingen gaf aanleiding tot de navolgende opmerkingen en beschouwingen.

1°. Vrij algemeen werd de klacht vernomen, dat de indiening der definitieve regeling onzer levende strijdkrachten

zoo lang op zich laat wachten. Terwijl vroeger steeds de bepalingen der Grondwet als een beletsel werden beschouwd, om tot eene met de eischen des tijds overeenkomende regeling te geraken, had men mogen verwachten, nu de Grondwet in den gewenschten zin is herzien, dat met den meesten spoed zoude worden gearbeid om de zoolang noodig geoordeelde hervorming tot stand te brengen, vooral nu de Regeering reeds geruimen tijd in het bezit is van de door haar noodig geoordeelde voorlichting door eene Staatscommissie. Het langdurig overwegen in verband met de door den Minister van Oorlog afgelegde verklaringen omtrent de spoedige indiening der betrokken wetsontwerpen voor zoover dit van hem afhing heeft bij sommige leden een twijfel doen rijzen, dien men gaarne zag opgeheven of misschien bij de Regeering een gemis van homogeniteit bestaat omtrent de hoofdbeginselen der in te dienen voorstellen. In ieder geval wenschten de meeste leden ernstig bij de Regeering er op aan te dringen, om met spoed de definitieve voorstellen tot regeling van den verplichten krijgsdienst in te dienen. Gaarne zoude men, zonder de Regeering aan een bepaalden dag te willen binden, reeds nu vernemen, wanneer ongeveer de bedoelde ontwerpen de Tweede Kamer zullen bereiken. Sommige leden verklaarden, dat zij, wanneer de desbetreffende voorstellen, voor de behandeling der Staatsbegrooting in deze Kamer, nog niet bij de Wetgevende Macht aanhangig mochten zijn gemaakt, hunne goedkeuring aan deze begrooting niet zouden kunnen geven.

Andere leden, hoezeer ook zij spoed wenschelijk achtten, konden niet toegeven, dat de Regeering in verzuim zoude zijn; zij betoogden, dat men redelijkerwijze nog niet konde eischen, dat er thans definitieve voorstellen zouden zijn gedaan.

2°. Over het wetsontwerp op zich zelf beschouwd waren de gevoelens verdeeld.

Eenige leden herhaalden de ook in vorige jaren tegen gelijke wetsvoorstellen ontwikkelde bezwaren. Ook toen vonden zij in den politieken toestand van Europa geen grond om aan te nemen, dat er zoodanige buitengewone omstandigheden waren als noodig zijn om de indiening van een wetsvoorstel als het onderhavige te wettigen. En de voortdurend van dien toestand en de telken jare herhaalde voorstellen tot verlenging van den dienstdtijd der militie hebben ten duidelijkste bewezen, dat het gevoelen van hen, die beweerden, dat er alleen van gewone en van blijvende omstandigheden konde worden gesproken volkomen juist is geweest. Tegen deze gewone omstandigheden wilden zij toen en wenschen zij ook nu blijvende maatregelen te nemen en gelijk toen achtten zij zich ook nu verplicht hunne stem te onthouden aan voorstellen, die tijdelijk heeten te voorzien in zoogenaamd buitengewone omstandigheden en waarvan de druk bijna geheel door de minder gegoede klasse der bevolking zal worden gevoeld.

De meerderheid verklaarde voor het wetsontwerp te zullen stemmen, omdat zij in de gegeven omstandigheden het niet raadzaam achtte de verantwoordelijkheid voor de mogelijke gevolgen eener verwerping op zich te nemen.

Vastgesteld 23 Juli 1889.

PRINS.
MELVIL VAN LYNDEN.
MOOLENBURGH.
VAN WELDEREN RENGERS.
VAN GENNEP.